Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för strategisk samordning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-02-01

Diarienummer:
KN 2018/1258

Handläggare:
Anna Bohman Enmalm

Stöd till idrotts- och friluftsförbundens distriktsorganisationers allmänna verksamhet 2019 - samt stöd till SISU Idrottsutbildarna

Ärendebeskrivning

I detta ärende tar kulturnämnden ställning till fördelning av stöd gällande idrotts- och friluftsförbundens distriktsorganisationers allmänna verksamhet 2019 samt stöd till SISU Idrottsutbildarna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KN 2018/1258
Regler och anvisningar för stöd till idrotts- och friluftsorganisationernas distriktsorganisationer, http://kultur.sll.se/sites/kultur/files/import//Regler_idrott_2011-09-20%2520.pdf

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. 2019 års stöd till idrotts- och friluftsförbundens distriktsorganisationers allmänna verksamhet samt SISU Idrottsutbildarna beviljas och fördelas enligt följande:

KN 2018/1263	Friluftsfrämjandet Region Mälardalen	3 010 000 kr
KN 2018/1253	Stockholms Läns Ridsportförbund	415 000 kr
KN 2018/1260	Stockholms Idrottsförbund (71 specialidrottsförbund)	20 920 000 kr
KN 2018/1261	SISU Idrottsutbildarna STHLM	1 100 000 kr
	Totalt	25 445 000 kr

2. förvaltningschefen uppdras att teckna avtal mellan Region Stockholm och Stockholms Idrottsförbund gällande verksamhetsstödet för 2019.

Bilagor:

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Stödet består av ett verksamhetsstöd som söks en gång per år. Till skillnad från stöden till regionala ungdomsorganisationer och pensionärsorganisationer, är stödet till idrotts- och friluftsorganisationerna samt SISU Idrottsutbildarna, inte direkt relaterat till varje medlem i lokalföreningarna. Stödet fördelas utifrån en bedömning av verksamhetens omfattning och inriktning.

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beviljar totalt 25 445 000 kr till idrotts- och friluftsförbundens distriktsorganisationers allmänna verksamhet samt SISU Idrottsutbildarna.

I föreliggande ärende prövas fyra ansökningar. Förvaltningen tillstyrker samtliga.

- Friluftsfrämjandet Region Mälardalen
- Stockholms läns Ridsportförbund
- Stockholms Idrottsförbund för samtliga 71 specialdistriktsförbund
- SISU Idrottsutbildarna Stockholm

Samtliga organisationer som ansökt om stöd beviljades stöd för 2018

Bakgrund

Sedan 2006 gäller att Stockholms Idrottsförbund söker för alla sina specialdistriktsförbund till skillnad från tidigare då Korpen Stockholms län, Stockholms läns Ridsportförbund, Stockholms handikappidrottsförbund (Parasportförbundet) och Östsvenska Dövidrottsförbundet var egensökande hos Region Stockholm, dåvarande Stockholms läns landsting. Sedan 2006 skrivs årliga avtal mellan kulturnämnden och Stockholms Idrottsförbund.

Regler och anvisningar för stöd till idrotts- och friluftsorganisationerna

Idrotts- och friluftsorganisationen ska
- ha minst 400 medlemmar i åldern 6 - 25 år bosatta inom Stockholms län.
- medlemmarna i åldern 6 - 25 år i de lokala föreningarna ska utgöra minst 60 procent av det totala medlemsantalet i distriktet eller uppgå till minst 3000 personer.
- ha en omfattande barn- och ungdomsverksamhet.
- i ansökan tydligt ange vilken verksamhet som bedrivs och för vem.

Stockholms Idrottsförbund ska fördela sitt regionstöd mellan samtliga 71 specialdistriktsförbund, SDF, samt Södermanlands och Upplands idrottsförbund där dessas verksamhet sker inom Stockholms län.

Hälften av beslutat stöd betalas ut när protokollet över kulturnämndens beslut är justerat samt att organisationen inkommit med påskrivet villkorsdokument. Andra hälften betalas ut när organisationen inkommit till förvaltningen med redovisning för närmast föregående år (2018) och denna har blivit godkänd av förvaltningen. Redovisningen ska göras på särskild blankett och verksamhetsberättelse inklusive resultat- och balansräkning samt revisionsberättelse ska bifogas.

Samtliga organisationer har enligt kulturnämndens miljökrav bifogat sin miljöplan samt fyllt i förvaltningens Checklista: Miljöarbete eller skickat in miljöcertifieringscertifikat.

Kulturförvaltningen tillstyrker stöd

Friluftsfrämjandet Region Mälardalen	**KN 2018/1263**
Förvaltningens förslag 2019	3 010 000 kr
Stöd 2018	3 510 000 kr
Söker 2019	3 800 000 kr
Totala kostnader	9 227 800 kr
Totalt antal medlemmar	29 826
Antal barn och ungdomar 6 – 25 år	10 202
Andel barn och ungdomar 6 – 25 år	34 %
Andel flickor/pojkar	47 % / 53 %
Totalt antal lokalföreningar/antal kommuner	31/22

I maj 2011 bildades Friluftsfrämjandet Region Mälardalen som består av distrikten Gästrikland, Sörmland, Stockholm och Uppland. Den nya organisationen särredovisar medlemmar och verksamheten i Stockholms län i ansökan samt i redovisningen av stödet. Det stöd som kulturnämnden lämnar måste ovillkorligen stanna i den verksamhet som bedrivs inom Stockholms län.

Friluftsfrämjandet som organisation strävar efter att skapa folkhälsa, livsglädje, och en tillgänglig friluftsmiljö och vill på så sätt vara med och bidra till ett bättre samhälle. Friluftsfrämjandet Region Mälardalens viktigaste uppdrag regionalt är att ansvara för stöd och samordning av ledarutbildningar samt stödja lokal verksamhetsutveckling.

Friluftsfrämjandet Region Mälardalen är inte en renodlad ungdomsorganisation med en majoritet barn och unga som medlemmar, barn och unga 6-25 år utgör 34 % av medlemmarna, utan är en generationsövergripande organisation med en majoritet vuxna medlemmar. Andelen barn och unga i organisationen har sjunkit över tid, år 2012-2015 hade man 36 % barn och unga medlemmar, 2016 34,5 % barn och unga och år 2017-2018 34 % barn och unga medlemmar. Enligt stadgarna är unga medlemmar i Friluftsfrämjandet inte valbara till riksorganisationens, regionens eller lokalavdelningens styrelser innan de är myndiga. Detta utgör en begränsning i ungas demokratiska inflytande inom organisationen.

Syftet med stödet till idrotts och friluftsorganisationernas distriktsorganisationer är framförallt att verka för barn och ungdomars demokratiska fostran och delaktighet i föreningslivet. Kulturnämndens syfte med stödet är också att förebygga ohälsa och vårdberoende genom att stödja distriktsorganisationerna som i sin verksamhet främjar lokala föreningars arbete för att nå fram till och engagera aktiviteter för barn och ungdomar, socialt och kulturellt missgynnade grupper och grupper med speciella behov. Stödet ges i syfte att bidra till ett mångsidigt och rikt utbud i barn och ungas närmiljö samt till att ge dem möjlighet till inflytande och delaktighet i föreningslivet.

Friluftsfrämjandet Region Mälardalen uppfyller inte bidragskriteriet: ”Medlemmarna i åldern 6 - 25 år i de lokala föreningarna ska utgöra minst 60 procent av det totala medlemsantalet i distriktet” men kan beviljas stöd trots att de inte har en majoritet barn och unga inom organisationen med hänvisning till regeln ”eller (att unga 6-25 år ska) uppgå till minst 3 000 personer”. Med hänvisning till kulturnämndens verksamhetsplan för 2019 samt prioritering på barn och unga, föreslår förvaltningen att stödet till Friluftsfrämjandet Region Mälardalen sänks med 500.000kr från tidigare 3 510 000kr till 3 010 000kr. Skälet är att Friluftsfrämjandet Region Mälardalen inte är en renodlad ungdomsorganisation som når en majoritet barn och unga, utan organiserar en majoritet vuxna, samt att dess stadgar har begränsningar i ungas demokratiska inflytande inom organisationen.

Förvaltningen föreslår att regionens bidrag i huvudsak används för att stödja Friluftsfrämjandet Region Mälardalens ledarutbildningar inom barn- och ungdomsområdet i regionen, samt i arbetet för att öka ungdomsdelaktigheten inom organisationen.

Friluftsfrämjandet Region Mälardalen lyfter fram följande områden som de stödjer via ledarutbildningar inom barn- och ungdomsområdet:

• Mångfald är ett viktigt område för Friluftsfrämjandets framtid och som ska genomsyra all verksamhet. Under 2019 driver Friluftsfrämjandet tillsammans med Scouterna projektet ”Rätten till friluftsliv”, som syftar till att stödja ledare i arbetet med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

• Ett kontinuerligt arbete med olika former av skolsamarbeten såsom ”Snösäker” för gymnasieungdomar, friluftsdagar och "Alla på snö" för fjärdeklassare där barnen får kostnadsfri tillgång till utrustning, snöanläggning och vägledning för att utforska snöglädje utifrån egna önskemål.

• TVM-ungdomar (Tre Vildmarksmål, äventyrsgrupp från 14 år) så väl som skidungdomarna är aktivt involverade i demokratiska processer. Utbildningen Ung ledare som riktar sig specifikt till ungdomar kommer genomföras vid minst två tillfällen under 2019.

• Barn och familjeverksamheten växer och en satsning görs på att utbilda fler barnledare för alla åldrar och även fler ledare för familjeverksamheter såsom ”Familjemulle” och ”Äventyrliga familjen”.

• För att främja barns möjligheter att uppleva naturen och vistas utomhus satsas på ”Skogsmulle i Förskolan”. Regionen har under 2018 utbildat 90 förskole pedagoger i ”Skogsmulle” och ambitionen är att öka detta ytterligare under 2019.

• Under 2019 kommer man också påbörja utbildning av skolpersonal inom ramen för ”Skogshjältarna” som riktas till förskoleklass och årskurs 1. Tanken med ”Skogshjältarna” är att ge ännu fler barn möjlighet att uppleva och upptäcka friluftslivet, oavsett ekonomisk, social eller kulturell bakgrund. Skogshjältarna skapar äventyr runt hörnet, i en miljö som finns nära barnens hem och skola, i bostadsområden där friluftslivet traditionellt inte är så starkt. Skogshjältarna ger samtidigt verktyg och utbildning till barnens pedagoger så att de kan fortsätta äventyren med barnen.

Stockholms läns Ridsportförbund	**KUN 2018/1253**
Förvaltningens förslag 2019	415 000 kr
Stöd 2017	830 000 kr
Söker 2018	930 000 kr
Totala kostnader	5 884 000 kr
Totalt antal medlemmar	27 681
Antal barn och ungdomar 6 – 25 år	19 266
Andel barn och ungdomar 0 – 25 år	70 %
Andel flickor/pojkar	90 % / 10 %
Totalt antal lokalföreningar/antal kommuner	115/25

Stockholms idrottsförbund erhåller ett årligt stöd av Region Stockholms kulturnämnd och fördelar detta stöd vidare till sina medlemsorganisationer, samtliga 71 specialdistriktsförbund. Stockholms läns Ridsportförbund är ett av dessa. Fördelningen sker enligt en av Stockholms idrottsförbunds stämma demokratiskt fastställd fördelningsmodell där lokalt aktivitetsstöd (LOK-stöd) står för 60 % av stödet och utbildningsstöd för 40 %. LOK-stödet är avsett att stödja idrottsverksamhet för barn- och ungdomar mellan 7-25 år i föreningarna. För att vara berättigad till LOK-stöd krävs att aktiviteten innefattar minst 75 % av utövande av den idrotten stödet avser, medan 25 % kan vara kringaktiviteter som främjar den aktuella idrotten.

Stockholms läns Ridsportförbund har sedan 2012, utöver stödet från Stockholms idrottsförbund, erhållit ett extra stöd direkt från Region Stockholm för att kompensera att man är en idrott som upplever att man missgynnas av Stockholms idrottsförbunds fördelningsmodell, som begränsar hur mycket tid som kan räknas som bidragsgrundande som läggs utanför själva idrottsaktiviteten enligt ovan (max 25 % inom LOK-stödet).

När Region Stockholm tidigare beviljat Stockholms läns Ridsportförbund ett extra stöd har man påtalat att ridsporten bör arbeta för att förbättra sina interna rutiner för redovisning av genomförda aktiviteter och därigenom öka sitt stöd från Stockholms Idrottsförbund. Det har tydliggjorts att kulturnämndens tidigare extrastöd till Stockholms läns ridsportförbund inte ska ses som en utfästelse om stöd till kommande år, utan att det just ska ses som ett tillfälligt extra stöd.

Syftet med det tillfälliga stödet har dessutom varit att kunna ge idrottsrörelsen själva tid och möjlighet att internt driva frågan om hur man bäst utformar system och insatser som kan kompensera att vissa idrotter kan missgynnas på bekostnad av andra, då man har kringaktiviteter som inte är bidragsgrundande.

Stockholms läns Ridsportförbund söker stöd för arbetet med den främjande- och utbildningsverksamhet som bedrivs inom ridsporten. Inom ramen för Stockholms läns Ridsportförbunds verksamhet bedrivs ridning för ryttare med funktionsnedsättning. Flertalet av anläggningarna är idag handikappanpassade och har därmed möjlighet att erbjuda ridning och körning i sin ordinarie verksamhet. Med hänsyn taget till ovanstående omständigheter, samt då ridsporten är en idrott som når många flickor, föreslår förvaltningen att Stockholms läns ridsportförbund beviljas en nedtrappning av stödet för sin främjande- och utbildningsverksamhet, dvs. den avsuttna verksamheten som inte är berättigad till LOK-stöd, för 2019.

Med hänvisning till kulturnämndens budget och verksamhetsplan för 2019, föreslår förvaltningen att det tidigare extra tillfälliga stöd till Stockholms läns Ridsportförbund trappas ned och halveras till 415 000kr för år 2019, för att helt utgå år 2020. Stockholms läns Ridsportförbund bör under denna tid arbeta för att förbättra sina interna rutiner för redovisning av genomförda aktiviteter för att därigenom kunna öka sitt framtida stöd direkt via Stockholms Idrottsförbund.

Förvaltningen föreslår att skrivningar i avtalet med Stockholms Idrottsförbund skärps avseende aktivt jämställdhetsarbete.

Vidare innebär likställighetsprincipen att Region Stockholm inte får särbehandla vissa medborgare i regionen annat än på sakliga grunder. Förvaltningen ser inte att det finns saklig grund för att permanent och långsiktigt särbehandla och ekonomiskt gynna enbart ridsporten av alla 71 specialidrottsförbund.

Stödet som Stockholms läns Ridsportförbund beviljas från kulturnämnden får användas för utveckling av barn- och ungdomsverksamheten. Övrig verksamhet som till exempel tävling är självfinansierad genom avgifter från deltagare och föreningar.

Stockholms idrottsförbund (71 specialdistriktsförbund) KUN 2018/1260

Förvaltningens förslag 2019	20 920 000 kr
Stöd 2018	20 920 000 kr
Söker 2019	21 000 000 kr
Totala kostnader	36 000 000 kr
Andel flickor/pojkar (Deltagartillfällen)	42 % / 58 %
Aktiv i idrott i åldersgruppen 7-25 år	564 200
Totalt antal lokalföreningar/antal kommuner	3 193/26

Ansökan avser verksamhet inom Stockholms Idrottsförbund, SIF, samtliga 71 specialdistriktsförbund, SDF, samt den del av Södermanlands och Upplands idrottsförbunds verksamhet som ligger inom Stockholms län.

Stockholms Idrottsförbund fördelar efter beslut på sin årsstämma stödet från Region Stockholm till sina 71 medlemsidrotter och dess SDF. En översyn av fördelningsmodellen till de 71 idrotten är inledd. Beslut kommer att ske under 2019 med ikraftträdande 2020. Vägledande i detta arbete är Riksidrottsförbundets kommande beslut om idrottsrörelsens stödformer. Stockholms Parasportförbund får ett stöd enligt särskilda kriterier eftersom de bland annat utgör en resurs för andra specialdistriktsförbund.

Stockholms Idrottsförbund är ett av de 19 distriktsförbund som finns under Riksidrottsförbundet. Uppdraget är att stödja, utveckla och företräda idrottsrörelsens föreningar och förbund i Stockholmsregionen. Tillsammans med SISU Idrottsutbildarna, Idrottens Studieförbund, utvecklar, utbildar och stöttar Stockholms Idrottsförbund distriktets idrottsföreningar. Under 2019 kommer sannolikt beslut fattas som innebär att Stockholms Idrottsförbund och SISU går samman i en juridisk organisation med fortsatt skilda uppdrag.

Idrottsrörelsen är Sveriges största folkrörelse som främjar folkhälsa och uppmuntrar till goda motionsvanor hos barn och unga. Idrottsrörelsen bidrar även till ett rikare fritidsutbud och till barns och ungas sociala samspel. Idrottsrörelsen genererar stolthet och identitet i länet och dess kommuner och stadsdelar.

Idrottsrörelsen är inne i ett förändringsarbete med en ny strategi och inriktning med sikte på 2025. Stockholms Idrottsförbunds främsta uppdrag är att hjälpa föreningarna att utveckla sin verksamhet i en riktning som leder till att fler väljer att idrotta i förening hela livet. Stockholms Idrottsförbund har också

en viktig uppgift att verka för att engagera fler i idrottsaktiviteter i områden där idrotten traditionellt är svag. En stor satsning kommer göras 2019 med fokus på distriktets arbete i idrottssvaga områden.

För att nå målen 2025 är det under 2019 fem prioriterade utvecklingsresor som ska genomsyra verksamheten:

- En ny syn på träning och tävling
- Inkluderande idrott för alla
- Jämställd för en framgångsrik idrott
- Den moderna föreningen engagerar
- Ett stärkt ledarskap

Kulturförvaltningen inom Region Stockholm avser teckna ett avtal med Stockholms Idrottsförbund gällande verksamhetsstödet 2019 efter beslut om fördelningen i nämnden. Förvaltningen föreslår att skrivningar i avtalet med Stockholms Idrottsförbund skärps avseende aktivt jämställdhetsarbete. I avtalet med Stockholms Idrottsförbund ingår fyra områden som ska vara särskilt prioriterade vid Stockholms Idrottsförbunds verksamhet under året:

A. Verksamhet för barn och ungdomar samt parasport i Stockholms län.
B. Att barn och unga i länet får mer jämlik tillgång till idrott, och att fler barn och unga får tillgång till idrott i idrottssvaga områden.
C. Insatser som på ett aktivt sätt ökar jämställdheten inom idrotten i Stockholms län,
D. Verksamheter som särskilt stimulerar folkhälsan och idrott hela livet.

SISU Idrottsutbildarna	**KUN 2018/1261**
Förvaltningens förslag 2019	1 100 000 kr
Stöd 2018	1 100 000 kr
Söker 2019	1 100 000 kr
Totala kostnader	9 700 000 kr
Andel kvinnor	42 %
Andel män	58 %

Fr.o.m. den 1 juni 2012 samverkar SISU Idrottsutbildarna Stockholm och Stockholms Idrottsförbund i en gemensam kansliorganisation med en gemensam chef. Detta skapar bättre möjligheter för att gemensamt utveckla och stödja länets idrottsföreningar. Under 2019 kommer sannolikt beslut fattas som

innebär att Stockholms Idrottsförbund och SISU går samman i en juridisk organisation, med fortsatt skilda uppdrag.

SISU Idrottsutbildarna är idrottens egen utbildningsorganisation som utbildar, utvecklar och stödja distriktets idrottsföreningar. SISU Idrottsutbildarnas strategi är att ge föreningarna skräddarsydda utbildningar lokalt på kansli/styrelsenivå. Kurser/utbildningar speciellt kopplade till respektive idrott hanteras på specialdistriktsnivå.

Som studieförbund arbetar SISU Idrottsutbildarna utifrån de folkbildningsmål som riksdagen fastställt. SISU Idrottsutbildarna bidrar till att dess medlemmar inte bara kan utöva eller leda idrott, utan också vara ansvarstagande och engagerade samhällsmedborgare utifrån folkbildningsuppdraget.

SISU Idrottsutbildarna Stockholms verksamhet syftar till att:

- Stärka och utveckla idrottsföreningens organisation genom ökad kunskap om föreningslära och föreningsdemokrati.
- Vara en resurs i idrottsföreningens arbete med ledarförsörjning i syfte att rekrytera, behålla och utveckla morgondagens ledare.
- Vara en resurs i idrottsföreningens utveckling av sin verksamhet och dess arbete med att rekrytera och behålla aktiva.
- Stimulera idrottsföreningar att arbeta med värderingsfrågor och omsätta och anpassa intentioner och ambitioner i idéprogrammet ”Idrotten vill”.
- Medverka till att föreningar och förbund får tillgång till utbildningar och utbildningsmaterial.

Föreningarnas behov styr verksamheten. SISU Idrottsutbildarna Stockholms resurser är öronmärkta för folkbildning och utbildning för idrotten viktiga trovärdighetsfrågor som jämställdhet, jämlikhet, alkohol och droger och det sociala ledarskapet. Studieförbundet SISU jobbar också med att främja folkhälsa, genom att vara ute och förebygga, stödja och utveckla idrottsföreningar på olika nivåer. SISU Idrottsutbildarna ska erbjuda utbildningar för alla målgrupper inom idrotten. Till exempel kurser i de baskunskaper som behövs för att kunna prestera i respektive roll, grundkurser i arbetet som kassör, kurser i att bli tryggare i ledarrollen genom Plattformen – Idrottens barn- och ungdomsledarutbildning eller kurser i att lära sig grunderna kring kostens betydelse för den som är aktiv.

SISU Idrottsutbildarna Stockholm arbetar utifrån idrottens jämställdhetsmål och att arbeta med jämställdhetsintegrering är en naturlig del av SISU Idrottsutbildarna Stockholms och föreningarnas verksamhet.

SISU Idrottsutbildarna Stockholm stimulerar föreningar och förbund att arbeta med mångfaldsfrågor och stödjer föreningar att arbeta inom ramen för idrottens inkluderingsarbete.

SISU Idrottsutbildarna Stockholm arbetar aktivt för att möta Stockholms läns idrottsföreningar och idrottsledares utbildnings- och utvecklingsbehov. Utbildningarna i egen regi genomförs alltid i lokaler som är tillgängliga för funktionsnedsatta. SISU Idrottsutbildarna Stockholm har utbildningsmaterial anpassat för synskadade, genomför kurser med dövtolk och arbetar aktivt med att utbilda idrottsledare för att kunna möta barn och unga med särskilda behov och

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Kulturnämnden har i 2019 års budget anslagit 25 445 000 kr till idrotts- och friluftsorganisationernas allmänna verksamhet samt till SISU Idrottsutbildarna.

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med Region Stockholms Miljöpolitiska program 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats. Kulturnämnden har beslutat att de organisationer som mottar ekonomiskt stöd om 500 000 kr eller mer till sin ansökan ska bifoga en miljöplan, antagen av styrelsen, samt fylla i kulturförvaltningens blankett Checklista: Miljöarbete eller ha skickat in miljöcertifieringscertifikat. Alla organisationer som i detta utlåtande föreslås få Verksamhetsstöd på 500 000 kr eller mer uppfyller ovan nämnda miljökrav.

Eva Bergquist,
Förvaltningschef

Catharina Fogelström,
Avdelningschef